

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

25. ledna 2017^{*i}

„Řízení o předběžné otázce — Směrnice 2007/64/ES — Platební služby na vnitřním trhu — Rámcové smlouvy — Předem poskytované všeobecné informace — Povinnost poskytnout uvedené informace na papírovém nebo jiném trvanlivém médiu — Informace předané online prostřednictvím schránky elektronické pošty začleněné do internetových stránek online bankovníctví“

Ve věci C-375/15,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud, Rakousko) ze dne 27. května 2015, došlým Soudnímu dvoru dne 15. července 2015, v řízení

BAWAG PSK Bank für Arbeit und Wirtschaft und Österreichische Postsparkasse AG

proti

Verein für Konsumenteninformation,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení L. Bay Larsen, předseda senátu, M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan (zpravodaj) a D. Šváby, soudci,

generální advokát: M. Bobek,

vedoucí soudní kanceláře: M. K. Malacek rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 30. června 2016,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za BAWAG PSK Bank für Arbeit und Wirtschaft und Österreichische Postsparkasse AG G. Schettem, Rechtsanwalt,
- za Verein für Konsumenteninformation S. Langerem, Rechtsanwalt,
- za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s L. D'Asciou, avvocato dello Stato,
- za polskou vládu B. Majczyna, jako zmocněncem,
- za Evropskou komisi W. Möllsem a H. Tserepa-Lacombe, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: němčina.

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 15. září 2016,
vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 36 odst. 1 a čl. 41 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/64/ES ze dne 13. listopadu 2007 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje směrnice 97/5/ES (Úř. věst. 2007, L 319, s. 1), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/111/ES ze dne 16. září 2009 (Úř. věst. 2009, L 302, s. 97) (dále jen „směrnice 2007/64“).
- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi BAWAG PSK Bank für Arbeit und Wirtschaft und Österreichische Postsparkasse AG (dále jen „BAWAG“) a Verein für Konsumenteninformation (sdružení na ochranu spotřebitele, dále jen „sdružení“) ve věci ujednání obsaženého ve smlouvách, které BAWAG uzavírá se spotřebiteli.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body 18, 21 až 24, 27 a 46 odůvodnění směrnice 2007/64 zní takto:

„(18) Je třeba stanovit soubor pravidel s cílem zajistit transparentnost podmínek a plnění informačních požadavků pro oblast platebních služeb.

[...]

(21) Tato směrnice by měla stanovit povinnosti poskytovatelů platebních služeb ohledně poskytování informací uživatelům platebních služeb, kteří by měli o platební službě vždy obdržet jasné informace na stejně vysoké úrovni, aby byli na jejich základě schopni si vybrat a využít služeb kdekoli v EU. V zájmu průhlednosti by měla tato směrnice stanovit harmonizované požadavky, které mají uživatelům platebních služeb zajistit nezbytné a postačující informace týkající se jak smlouvy o platební službě, tak platebních transakcí. V zájmu podpory hladkého fungování jednotného trhu platebních služeb by členské státy měly mít možnost přijmout pouze ustanovení o informacích, která jsou stanovena v této směrnici.

(22) Spotřebitelé by měli být chráněni proti nepoctivým a klamavým praktikám v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu [a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (směrnice o nekalých obchodních praktikách) (Úř. věst. 2005, L 149, s. 22)], jakož i směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu) [Úř. věst. 2000, L 178, s. 1; Zvl. vyd. 13/25, s. 399] a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2002/65/ES ze dne 23. září 2002 o uvádění finančních služeb pro spotřebitele na trh na dálku [a o změně směrnice Rady 90/619/EHS a směrnic 97/7/ES a 98/27/ES (Úř. věst. 2002, L 271, s. 16; Zvl. vyd. 06/04, s. 321), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29]. Doplnující ustanovení v těchto směrnicích zůstávají i nadále použitelná. Měl by však být vyjasněn zejména vztah mezi požadavky na informace v předmluvní fázi podle této směrnice a podle [uvedené směrnice 2002/65].

- (23) Požadované informace by měly být přiměřené potřebám uživatelů a měly by být sdělovány standardním způsobem. Požadavky na informace v případě jednorázové platební transakce by se však měly lišit od požadavků v případě rámcové smlouvy, která zahrnuje řadu platebních transakcí.
- (24) V praxi jsou rámcové smlouvy a platební transakce jimi upravené mnohem běžnější a ekonomicky důležitější než jednorázové platební transakce. V případě platebního účtu nebo zvláštního platebního prostředku se požaduje rámcová smlouva. Proto by požadavky na předběžné informace o rámcových smlouvách měly být poměrně komplexní [detailní] a informace by měly být vždy poskytovány na papíře nebo na jiném trvanlivém médiu, jako jsou např. výpisy vytištěné z terminálu pro tisk výpisů z účtu, diskety, CD-ROM, DVD a pevné disky osobních počítačů, na nichž lze [uchovávat] elektronickou poštu, a internetové stránky, jsou-li tyto stránky přístupné pro budoucí využití a po dobu přiměřenou účelu informací a umožňují-li kopírování [uchovávaných] informací v nezměněném stavu. Způsob, jakým jsou následné informace o provedených platebních transakcích předávány, by však mělo být možné dohodnout v rámcové smlouvě mezi poskytovatelem a uživatelem platebních služeb, například že v internetovém bankovníctví budou všechny informace o platebním účtu k dispozici on-line.

[...]

- (27) [...]Směrnice by proto měla rozlišovat dva způsoby, jakými by poskytovatel platebních služeb měl informace předávat: informace by měly být buď poskytnuty, tj. poskytovatel platebních služeb by je měl ve vhodný okamžik v souladu s požadavky této směrnice aktivně sdělit, bez dalšího upomínání ze strany uživatele platebních služeb, nebo by informace měly být uživateli platebních služeb zpřístupněny, s přihlédnutím k jakékoli žádosti o další informace, kterou uživatel může vznést. V tomto druhém případě by uživatel platebních služeb měl učinit určité aktivní kroky, aby informace získal, např. vyžádat si je výslovně od poskytovatele platebních služeb, přihlásit se do e-mailové schránky k bankovnímu účtu nebo vložit platební kartu do terminálu pro tisk výpisů z účtu. [...]

[...]

- (46) Hladký a účinný chod platebního systému závisí na tom, zda se uživatel může spolehnout, že poskytovatel platebních služeb provede platební transakci správně a v dohodnutém čase. Poskytovatel je obvykle schopen vyhodnotit rizika spojená s platební transakcí. Je to poskytovatel, kdo poskytuje platební systém, zařizuje zpětné vyžádání nesprávně umístěných nebo nesprávně přidělených peněžních prostředků a ve většině případů rozhoduje o zprostředkovatelích, kteří se provedení platební transakce účastní. [...]"

4 Článek 4 směrnice 2007/64, nadepsaný „Definice“, stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[...]

- 12) „rámcovou smlouvou“ smlouva o platebních službách, kterou se řídí budoucí provádění jednotlivých a za sebou následujících platebních transakcí a která může obsahovat povinnosti a podmínky pro zřízení platebního účtu;

[...]

- 25) „trvanlivým médiem“ každý nástroj, který uživateli platebních služeb umožňuje [uchovávat] informace určené jemu osobně, a to způsobem vhodným pro jejich budoucí využití a po dobu přiměřenou jejich účelu, a který umožňuje kopírování [uchovávaných] informací beze změny;

[...]“

- 5 Hlava III uvedené směrnice, nadepsaná „Transparentnost podmínek platebních služeb a požadavky na informace o platebních službách“, obsahuje kapitolu 1, nadepsanou „Všeobecná pravidla“. Mezi ustanoveními této kapitoly jsou zejména články 30 a 31.

- 6 Článek 30 uvedené směrnice, nadepsaný „Oblast působnosti“, stanoví:

„1. Tato hlava se použije na jednorázové platební transakce, rámcové smlouvy a platební transakce jimi upravené. Není-li uživatelem platebních služeb spotřebitel, mohou se strany dohodnout, že se tato hlava nepoužije jako celek nebo zčásti.

2. Členské státy mohou stanovit, že ustanovení této hlavy se použijí na mikropodniky stejným způsobem jako na spotřebitele.

[...]“

- 7 Článek 31 uvedené směrnice, nadepsaný „Ostatní ustanovení v právních předpisech Společenství“, stanoví:

„Ustanoveními této hlavy nejsou dotčeny žádné právní předpisy Společenství obsahující další požadavky týkající se předem poskytovaných informací.

Pokud se však použije rovněž směrnice 2002/65/ES, požadavky na poskytování informací stanovené v čl. 3 odst. 1 uvedené směrnice, s výjimkou bodu 2 písm. c) až g), bodu 3 písm. a), d) a e) a bodu 4 písm. b) uvedeného odstavce, se nahrazují články 36, 37, 41 a 42 této směrnice.“

- 8 Kapitola 2 hlavy III směrnice 2007/64 je nadepsaná „Jednorázové platební transakce“. Mezi ustanoveními této kapitoly jsou zejména články 35 až 37.

- 9 Článek 35 uvedené směrnice, nadepsaný „Oblast působnosti“, stanoví:

„1. Tato kapitola se použije na jednorázové platební transakce, které nejsou upraveny rámcovou smlouvou.

2. Je-li platební příkaz k jednorázové platební transakci předán platebním prostředkem upraveným rámcovou smlouvou, není poskytovatel platebních služeb povinen poskytnout ani zpřístupnit informace, které již byly uživateli platebních služeb předány na základě rámcové smlouvy s jiným poskytovatelem platebních služeb nebo které mu budou předány podle uvedené rámcové smlouvy.“

- 10 Článek 36 uvedené směrnice, nadepsaný „Předem poskytované všeobecné informace“, stanoví:

„1. Členské státy vyžadují, aby před tím, než je uživatel platebních služeb vázán jakoukoli smlouvou nebo nabídkou upravující jednorázovou platební službu, poskytovatel platebních služeb zpřístupnil uživateli platebních služeb snadno přístupným způsobem informace a podmínky uvedené v článku 37. Na žádost uživatele platebních služeb poskytne poskytovatel platebních služeb informace a podmínky na papíře nebo jiném trvanlivém médiu. Tyto informace a podmínky musí být formulovány jasně a srozumitelně pomocí snadno pochopitelných slov v úředním jazyce členského státu, ve kterém je platební služba nabízena, nebo v jiném jazyce, na němž se dané strany dohodnou.

[...]

3. Povinnosti podle odstavce 1 lze rovněž splnit poskytnutím kopie návrhu smlouvy o jednorázové platební službě nebo návrhu platebního příkazu včetně informací a podmínek uvedených v článku 37.“

11 Článek 37 uvedené směrnice, nadepsaný „Informace a podmínky“, v odstavci 1 uvádí informace a podmínky, které musí být poskytnuty nebo zpřístupněny uživateli platebních služeb.

12 V hlavě III směrnice 2007/64 obsahuje kapitola 3, nadepsaná „Rámcové smlouvy“, zejména články 40 až 43.

13 Článek 40 uvedené směrnice, nadepsaný „Oblast působnosti“, stanoví:

„Tato kapitola se použije na platební transakce upravené rámcovou smlouvou.“

14 Článek 41 uvedené směrnice, nadepsaný „Předem poskytované všeobecné informace“, zní takto:

„1. Členské státy vyžadují, aby včas před tím, než je uživatel platebních služeb vázán jakoukoli rámcovou smlouvou nebo nabídkou, poskytovatel platebních služeb poskytnul uživateli platebních služeb na papíře nebo jiném trvanlivém médiu informace a podmínky uvedené v článku 42. Tyto informace a podmínky musí být formulovány jasně a srozumitelně pomocí snadno pochopitelných slov v úředním jazyce členského státu, ve kterém je platební služba nabízena, nebo v jiném jazyce, na němž se strany dohodnou.

2. Jestliže byla rámcová smlouva uzavřena na žádost uživatele platebních služeb pomocí prostředku dálkové komunikace, který poskytovateli platebních služeb neumožňuje dodržet ustanovení odstavce 1, splní poskytovatel platebních služeb své povinnosti podle uvedeného odstavce neprodleně po uzavření rámcové smlouvy.

Povinnosti podle odstavce 1 lze rovněž splnit poskytnutím kopie návrhu rámcové smlouvy včetně informací a podmínek uvedených v článku 42.“

15 Článek 42 uvedené směrnice, nadepsaný „Informace a podmínky“, uvádí informace a podmínky, které musí být poskytnuty nebo zpřístupněny uživateli platebních služeb.

16 Článek 43 směrnice 2007/64, nadepsaný „Dostupnost informací a podmínek rámcové smlouvy“, stanoví:

„Kdykoliv v průběhu smluvního vztahu má uživatel platebních služeb právo na vlastní žádost obdržet smluvní podmínky rámcové smlouvy, jakož i informace a podmínky uvedené v článku 42, a to na papíře nebo jiném trvanlivém médiu.“

17 Článek 44 uvedené směrnice, nadepsaný „Změny podmínek rámcové smlouvy“, stanoví:

„1. Veškeré změny rámcové smlouvy, jakož i informací a podmínek uvedených v článku 42 navrhne poskytovatel platebních služeb způsobem stanoveným v čl. 41 odst. 1, a to nejpozději dva měsíce před navrhovaným dnem účinnosti těchto změn.

Tam, kde to připadá v úvahu podle čl. 42 bodu 6 písm. a), informuje poskytovatel platebních služeb uživatele platebních služeb o tom, že změny podmínek se považují za přijaté uživatelem platebních služeb, pokud uživatel poskytovateli platebních služeb před navrhovaným dnem jejich účinnosti neoznámí, že tyto změny nepřijímá. V tomto případě musí poskytovatel platebních služeb též uvést, že uživatel platebních služeb má přede dnem navrhované účinnosti změn právo vypovědět rámcovou smlouvu s okamžitou účinností a bez poplatků.

2. Změny úrokových sazeb nebo směnných kurzů mohou být použity okamžitě a bez oznámení, za předpokladu, že toto právo bylo dohodnuto v rámcové smlouvě a že změny jsou založeny na referenčních úrokových sazbách nebo směnných kurzech dohodnutých podle čl. 42 [...]. Uživatel platebních služeb musí být o jakékoli změně úrokové sazby informován při nejbližší příležitosti

způsobem stanoveným v čl. 41 odst. 1, pokud se strany nedohodly na zvláštní frekvenci nebo způsobu poskytování nebo zpřístupňování informací. Změny úrokových sazeb nebo směnných kurzů, které jsou pro uživatele platebních služeb příznivější, však mohou být uplatněny bez oznámení.

[...]

Rakouské právo

18 Bundesgesetz über die Erbringung von Zahlungsdiensten (ZahlungsdiensteGesetz – ZaDiG) (zákon o platebních službách) z roku 2009 (BGBl. I, 66/2009, dále jen „zákon o platebních službách“) provádí do rakouského práva směrnici 2007/64.

19 Ustanovení § 26 zákona o platebních službách zní takto:

„1. Poskytovatel platebních služeb je povinen včas před tím, než je uživatel platebních služeb vázán jakoukoli smlouvou nebo nabídkou

1) v případě rámcové smlouvy v souladu s § 28 sdělit uživateli platebních služeb informace a podmínky smlouvy v listinné podobě nebo, pokud uživatel platební služby souhlasí, na jiném trvanlivém médiu

[...]

2. Ustanovení § 29 zákona o platebních službách, týkající se změn v rámcových smlouvách, zní následovně [...]

20 Ustanovení § 29 odst. 1 uvedeného zákona zní takto:

„Poskytovatel platebních služeb je povinen

1) navrhnout uživateli platební služby změny rámcové smlouvy nejpozději dva měsíce před plánovaným dnem jejich účinnosti způsobem stanoveným v § 26 odst. 1 prvním pododstavci a v § 26 odst. 2 [...]

[...]

21 Bundesgesetz, mit dem bestimmte rechtliche Aspekte des elektronischen Geschäfts- und Rechtsverkehrs geregelt werden (E-Commerce-Gesetz – ECG) (zákon o elektronickém obchodě) z roku 2001 (BGBl. I, 152/2001, dále jen „zákon o elektronickém obchodě“) provádí do rakouského práva směrnici 2000/31.

22 Ustanovení § 11 zákona o elektronickém obchodě stanoví:

„Poskytovatel platebních služeb je povinen poskytnout uživateli smluvní ujednání, jakož i všeobecné podmínky, aby je uživatel mohl archivovat či kopírovat. Tuto povinnost nelze změnit v neprospěch uživatele.“

23 Ustanovení § 12 zákona o elektronickém obchodě stanoví:

„Elektronická pošta týkající se smlouvy, další právně významná elektronická komunikace, jakož i elektronické doručky se považují za oznámené, pokud jsou straně, které jsou určeny, dostupné za běžných okolností. Toto ustanovení nelze změnit v neprospěch uživatele.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 24 Sdružení je v souladu s rakouskou právní úpravou aktivně legitimováno jednat pro účely ochrany zájmů spotřebitelů.
- 25 BAWAG je bankou, která vykonává svojí činnost na celém rakouském území. Ve vztazích se spotřebiteli uplatňuje všeobecné podmínky upravující používání internetového bankovníctví „e-banking“.
- 26 Všeobecné podmínky týkající se internetového bankovníctví „e-banking“ obsahují ujednání, podle kterého „oznámení a výpisy (zejména informace o účtu, výpisy z účtu, výpisy z kreditní karty, oznámení změn atd.), které musí banka předat nebo zpřístupnit zákazníkovi, obdrží zákazník, který se sjednal internetové bankovníctví, prostřednictvím pošty nebo elektronicky tak, aby byly k dispozici nebo předány prostřednictvím internetového bankovníctví [BAWAG]“.
- 27 Přístup k internetovému bankovníctví je poskytován na základě smlouvy, která doplňuje smlouvu o otevření a fungování bankovního účtu a která je součástí rámcové smlouvy.
- 28 Z předkládacího rozhodnutí plyne, že zprávy jsou zasílané do elektronických schránek určených spotřebitelům na stránce internetového bankovníctví *e-banking* a zůstávají v nich beze změny a nejsou mazány po dobu určenou pro účely informování spotřebitelů, takže je lze číst a beze změny kopírovat elektronicky nebo mohou být vytištěny. Uvedené zprávy mohou spotřebitelé spravovat a případně mazat.
- 29 Sdružení podalo k Handelsgericht Wien (obchodní soud ve Vídni, Rakousko) návrh směřující k tomu, aby společnost BAWAG přestala ve všeobecných podmínkách používat výše uvedené ujednání nebo jakékoli rovnocenné ujednání.
- 30 Podle sdružení jsou totiž uvedená ujednání v rozporu s ustanoveními zákona o platebních službách.
- 31 Handelsgericht Wien (obchodní soud ve Vídni) návrhu sdružení vyhověl rozhodnutím ze dne 31. října 2013 a společnost BAWAG proti uvedenému rozhodnutí podala odvolání k Oberlandesgericht Wien (Vrchní zemský soud ve Vídni, Rakousko).
- 32 Oberlandesgericht Wien (Vrchní zemský soud ve Vídni) rozhodnutím ze dne 11. dubna 2014 částečně změnil rozhodnutí Handelsgericht Wien (obchodní soud ve Vídni). Společnost BAWAG podala proti rozhodnutí Oberlandesgericht Wien (Vrchní zemský soud ve Vídni) opravný prostředek *Revision* k předkládajícímu soudu.
- 33 Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud, Rakousko) měl za to, že řešení sporu v původním řízení závisí na výkladu směrnice 2007/64 a rozhodl se pozastavit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Má být čl. 41 odst. 1 ve spojení s čl. 36 odst. 1 směrnice 2007/64 vykládán v tom smyslu, že informace (v elektronické formě), která je bankou poskytnuta do emailové schránky zákazníka v rámci internetového bankovníctví *e-banking*, takže zákazník k těmto informacím získá přístup kliknutím poté, co se přihlásí na stránce internetového bankovníctví, je zákazníkovi sdělena na trvalém médiu?
- 2) V případě záporné odpovědi na první otázku:

Má být čl. 41 odst. 1 ve spojení s čl. 36 odst. 1 [směrnice 2007/64] vykládán v tom smyslu, že v takovém případě,

- a) jsou informace bankou sice poskytnuty na trvalém médiu, avšak nejsou zákazníkovi sděleny, nýbrž je mu pouze poskytnut přístup k nim, anebo
- b) jde obecně jen o zpřístupnění informací bez použití trvalého média?“

K předběžným otázkám

- 34 Podstatou otázek předkládajícího soudu, které musí být přezkoumány společně, je, zda čl. 41 odst. 1 a čl. 44 odst. 1 směrnice 2007/64, ve spojení s čl. 4 bodem 25 uvedené směrnice, musí být vykládány v tom smyslu, že změny informací a podmínek podle článku 42 uvedené směrnice, jakož i změny rámcové smlouvy, které oznámí poskytovatel platebních služeb uživateli prostřednictvím e-mailové schránky v rámci internetového bankovníctví, musí být považovány za sdělené na trvanlivém médiu ve smyslu uvedených ustanovení, anebo musí být považovány pouze za zpřístupněné uvedenému uživateli, jak stanoví čl. 36 odst. 1 první věta téže směrnice, pokud jde o informace a podmínky uvedené v jejím článku 37.
- 35 Úvodem je třeba připomenout, že čl. 36 odst. 1 směrnice 2007/64 stanoví povinnost uživatele platebních služeb předem všeobecně informovat ohledně smlouvy nebo nabídky jednotlivé platební služby nezahrnuté do rámcové smlouvy ve smyslu čl. 4 bodu 12 uvedené směrnice, zatímco ohledně platebních transakcí zahrnutých v uvedené rámcové smlouvě je taková povinnost stanovena v čl. 41 odst. 1 uvedené směrnice.
- 36 „Rámcová smlouva“ je pro účely směrnice 2007/64 definována v čl. 4 bodu 12 uvedené směrnice jako smlouva o platebních službách, kterou se řídí budoucí provádění jednotlivých a za sebou následujících platebních transakcí a která může obsahovat povinnosti a podmínky pro zřízení platebního účtu.
- 37 Podle čl. 41 odst. 1 uvedené směrnice členské státy vyžadují, aby včas před tím, než je uživatel platebních služeb vázán jakoukoli rámcovou smlouvou nebo nabídkou, poskytovatel platebních služeb poskytl uživateli platebních služeb na papíře nebo jiném trvanlivém médiu informace a podmínky uvedené v článku 42 téže směrnice.
- 38 Mimoto z čl. 44 odst. 1 prvního pododstavce směrnice 2007/64 plyne, že veškeré změny rámcové smlouvy, jakož i informací a podmínek uvedených v článku 42 navrhne poskytovatel platebních služeb způsobem stanoveným v čl. 41 odst. 1 uvedené směrnice, a to nejpozději dva měsíce před navrhovaným dnem účinnosti těchto změn.
- 39 Pro účely poskytnutí užitečné odpovědi na položené otázky je třeba zkoumat dva požadavky stanovené v čl. 41 odst. 1 téže směrnice, tedy požadavek poskytnout trvanlivé médium, na němž musí být umístěny dotčené informace, jakož i požadavek, podle kterého musí být uvedené informace poskytnuty uživateli platebních služeb.
- 40 Zprvé, pokud jde o pojem „trvanlivé médium“ uvedený v čl. 41 odst. 1 směrnice 2007/64, je tento definován v čl. 4 bodu 25 uvedené směrnice jako každý nástroj, který uživateli platebních služeb umožňuje uchovávat informace určené jemu osobně, a to způsobem vhodným pro jejich budoucí využití a po dobu přiměřenou jejich účelu, a který umožňuje kopírování uchovávaných informací beze změny.
- 41 Bod 24 odůvodnění uvedené směrnice uvádí, že požadavky na předběžné informace o rámcových smlouvách měly být poměrně detailní a informace by měly být vždy poskytovány na papíře nebo na jiném trvanlivém médiu, jako jsou např. výpisy vytištěné z terminálu pro tisk výpisů z účtu, diskety, CD-ROM, DVD a pevné disky osobních počítačů, na nichž lze uchovávat elektronickou poštu, a internetové stránky, jsou-li tyto stránky přístupné pro budoucí využití a po dobu přiměřenou účelu informací a umožňují-li kopírování uchovávaných informací v nezměněném stavu.

- 42 Soudní dvůr rozhodl s poukazem zejména na definici pojmu „trvanlivé médium“ obsaženou v čl. 3 písm. m) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/48/ES ze dne 23. dubna 2008 o smlouvách o spotřebitelském úvěru a o zrušení směrnice Rady 87/102/EHS (Úř. věst. 2008, L 133, s. 66, a opravy Úř. věst. 2009, L 207, s. 14; Úř. věst. 2010, L 199, s. 40; Úř. věst. 2011, L 234, s. 46, a Úř. věst. 2015, L 36, s. 15), že uvedené médium musí spotřebiteli obdobně jako papírový nosič zaručit, že bude mít k dispozici informace uvedené v tomto ustanovení, aby mohl případně uplatnit svá práva. V tomto ohledu je relevantní, zda komunikační prostředek umožňuje spotřebiteli uchovat uvedené informace určené jemu osobně, zaručuje, že nedojde ke změně jejich obsahu, jakož i jejich přístupnost po přiměřenou dobu a umožňuje spotřebitelům jejich reprodukci v nezměněném stavu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 5. července 2012, Content Services, C-49/11, EU:C:2012:419, body 42 až 44, a ze dne 9. listopadu 2016, Home Credit Slovakia, C-42/15, EU:C:2016:842, bod 35).
- 43 Přitom je třeba mít za to, jak uvedl generální advokát v bodech 51 až 63 svého stanoviska, a jak v podstatě rozhodl Soudní dvůr Evropského sdružení volného obchodu (ESVO) v rozsudku ze dne 27. ledna 2010, Inconsult Anstalt c. Finanzmarktaufsicht (E-04/09, EFTA Court Report 2009–2010, s. 86, body 63 až 66), že některé internetové stránky musí být kvalifikovány jako „trvanlivá média“ ve smyslu čl. 4 bodu 25 směrnice 2007/64.
- 44 Vzhledem k bodům 40 až 42 tohoto rozsudku je tomu tak zejména tehdy, když internetové stránky umožňují uživateli platebních služeb uchovat uvedené informace určené jemu osobně tak, aby k nim měl později přístup po přiměřenou dobu a mohl je v nezměněném stavu kopírovat. Mimoto, aby mohly být internetové stránky považovány za „trvanlivé médium“ ve smyslu uvedeného ustanovení, musí být vyloučena jakákoli možnost jednostranné změny jejich obsahu poskytovatelem platebních služeb nebo jiným profesionálem, kterému je svěřena správa uvedených internetových stránek.
- 45 Tento výklad odpovídá cílům uvedeným v bodech 21 a 22 odůvodnění směrnice 2007/64, jimiž jsou ochrana uživatelů platebních služeb a konkrétně ochrana spotřebitelů.
- 46 Předkládajícímu soudu přísluší ověřit, zda ve věci v původním řízení jsou splněny podmínky uvedené v bodě 44 tohoto rozsudku.
- 47 Zadruhé, pokud jde o otázku, v jaké situaci lze změny informací a podmínek podle definice v článku 42 směrnice 2007/64, jakož i změny rámcové smlouvy považovat za „poskytnuté“ na trvanlivém médiu podle čl. 41 odst. 1 této směrnice, je třeba připomenout, že podle bodu 27 odůvodnění uvedené směrnice, by směrnice měla rozlišovat dva způsoby, jakými by poskytovatel platebních služeb měl informace předávat, informace by měly být buď poskytnuty, tj. poskytovatel platebních služeb by je měl ve vhodný okamžik v souladu s požadavky této směrnice aktivně sdělit bez dalšího upomínání ze strany uživatele platebních služeb, nebo by informace měly být uživateli platebních služeb zpřístupněny, s přihlédnutím k jakékoli žádosti o další informace, kterou uživatel může vznést. Ve druhém případě by uživatel platebních služeb měl učinit určité aktivní kroky, aby informace získal, např. vyžádat si je výslovně od poskytovatele platebních služeb, přihlásit se do e-mailové schránky k bankovnímu účtu nebo vložit platební kartu do terminálu pro tisk výpisů z účtu.
- 48 Z toho plyne, že pokud směrnice 2007/64 stanoví, že poskytovatel platebních služeb uživateli svých služeb poskytne dotčené informace, musí je poskytovatel sdělit aktivně.
- 49 Zároveň vzhledem k tomu, že ochrana uživatelů platebních služeb a konkrétně ochrana spotřebitelů, jak bylo připomenuto v bodě 45 tohoto rozsudku, je jedním z cílů uvedené směrnice, nelze rozumně požadovat, jak uvedl generální advokát v bodech 75 až 77 stanoviska, aby uživatelé platebních služeb pravidelně kontrolovali všechny elektronické komunikační služby v rámci svých smluvních vztahů, a to tím spíše že podle čl. 44 odst. 1 druhého pododstavce směrnice 2007/64 za okolností, které toto ustanovení stanoví, se změny podmínek rámcové smlouvy navrhované jejich poskytovatelem považují za přijaté uživatelem platebních služeb.

- 50 Nicméně dotčené informace předané poskytovatelem platebních služeb uživateli jeho služeb prostřednictvím internetového bankovníctví lze považovat za poskytnuté ve smyslu čl. 41 odst. 1 směrnice 2007/64, pokud zároveň poskytovatel aktivně oznámí uživateli existenci a dostupnost uvedených informací na uvedené internetové stránce.
- 51 Jak v podstatě uvedl generální advokát v bodě 79 stanoviska, takovým aktivním oznámením může být zaslání dopisu nebo elektronické zprávy na adresu, kterou uživatel jeho služeb obvykle používá pro účely komunikace s jinými osobami a na jejímž používání se strany dohodly v rámcové smlouvě mezi poskytovatelem platebních služeb a uvedeným uživatelem. Takto zvolená adresa nicméně nemůže být adresa přidělená uvedenému uživateli na stránkách internetového bankovníctví spravované poskytovatelem platebních služeb nebo jiným profesionálem, kterému je správa uvedených stránek svěřena, neboť uvedená stránka, i když obsahuje schránku elektronické pošty, není tímto uživatelem používána pro obvyklou komunikaci s jinými osobami s výjimkou uvedeného poskytovatele.
- 52 Předkládajícímu soudu přísluší ověřit, zda s ohledem na všechny okolnosti věci v původním řízení změny uvedených informací a podmínek podle definice v článku 42 směrnice 2007/64, jakož i změny příslušné rámcové smlouvy lze považovat za aktivně sdělené poskytovatelem platebních služeb uživateli uvedených služeb.
- 53 S ohledem na předcházející úvahy je třeba na položené otázky odpovědět tak, že čl. 41 odst. 1 a čl. 44 odst. 1 směrnice 2007/64, ve spojení s čl. 4 bodem 25 uvedené směrnice, musí být vykládány následujícím způsobem:
- změny informací a podmínek definovaných v článku 42 uvedené směrnice, jakož i změny rámcové smlouvy, sdělené poskytovatelem platebních služeb uživateli uvedených služeb prostřednictvím schránky elektronické pošty začleněné do internetových stránek online bankovníctví lze považovat za poskytnuté na trvanlivém médiu ve smyslu uvedených ustanovení, pouze pokud jsou splněny tyto dvě podmínky:
 - uvedené internetové stránky dotčenému uživateli umožňují uchovávat informace určené jemu osobně, a to způsobem vhodným pro přístup k nim a jejich kopírování beze změny, po přiměřenou dobu, aniž je možná jakákoli jednostranná změna jejich obsahu ze strany uvedeného poskytovatele či jiného profesionála, a
 - pokud uživatel platebních služeb musí kontrolovat uvedené internetové stránky, aby se o uvedených informacích dozvěděl, poskytovatel zároveň se zasláním uvedených informací aktivně oznámí uživateli existenci a dostupnost uvedených informací na uvedených internetových stránkách.
 - V případě, že uživatel platebních služeb musí kontrolovat uvedené internetové stránky, aby se o uvedených informacích dozvěděl, jsou tyto uvedenému uživateli pouze zpřístupněny ve smyslu čl. 36 odst. 1 první věty směrnice 2007/64, jestliže poskytovatel zároveň se zasláním uvedených informací neučiní takový aktivní krok.

K nákladům řízení

- 54 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Článek 41 odst. 1 a čl. 44 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/64/ES ze dne 13. listopadu 2007 o platebních službách na vnitřním trhu, kterou se mění směrnice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje směrnice 97/5/ES, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/111/ES ze dne 16. září 2009, ve spojení s čl. 4 bodem 25 uvedené směrnice, musí být vykládány v tom smyslu, že změny informací a podmínek definovaných v článku 42 uvedené směrnice, jakož i změny rámcové smlouvy, sdělené poskytovatelem platebních služeb uživateli uvedených služeb prostřednictvím schránky elektronické pošty začleněné do internetových stránek online bankovníctví lze považovat za poskytnuté na trvanlivém médiu ve smyslu uvedených ustanovení, pouze pokud jsou splněny tyto dvě podmínky:

- **uvedené internetové stránky dotčenému uživateli umožňují uchovávat informace určené jemu osobně, a to způsobem vhodným pro přístup k nim a jejich kopírování beze změny, po přiměřenou dobu, aniž je možná jakákoli jednostranná změna jejich obsahu ze strany uvedeného poskytovatele či jiného profesionála, a**
- **pokud uživatel platebních služeb musí kontrolovat uvedené internetové stránky, aby se o uvedených informacích dozvěděl, poskytovatel zároveň se zasláním uvedených informací aktivně oznámí uživateli existenci a dostupnost uvedených informací na uvedených internetových stránkách.**

V případě, že uživatel platebních služeb musí kontrolovat uvedené internetové stránky, aby se o uvedených informacích dozvěděl, jsou tyto uvedenému uživateli pouze zpřístupněny ve smyslu čl. 36 odst. 1 první věty směrnice 2007/64, ve znění směrnice 2009/111, jestliže poskytovatel zároveň se zasláním uvedených informací neučiní takový aktivní krok.

Podpisy.

i — Body 3, 4, 40, 41, 42, 44 a 53 a výrok tohoto znění byly po jeho prvním on-line zpřístupnění předmětem jazykové úpravy.